

सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षापासून
कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत
विश्वविद्यालय, रामटेक या विद्यापीठातर्गत
नवीन महाविद्यालय/अभ्यासक्रम/अतिरिक्त
तुकड्या यांना “नवीन महाविद्यालय मान्यता
प्रणाली” (New College Permission
System-NCPS) द्वारे मंजूरी देण्यासाठी
कार्यपद्धती व निकष विहित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्र. मान्यता-२०२५/ई-८४०७८३/मशि-४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : १५ ऑक्टोबर , २०२५

संदर्भ: १. कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय अधिनियम, १९९७
२. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र. एनजीसी २०१७/(२२९/१७)/मशि-४,
दिनांक १२.१०.२०१७

प्रस्तावना:

राज्यामध्ये संस्कृत भाषेचा विकास होण्याकरिता शासनाने कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय अधिनियम, १९९७ अंमलात आणलेला आहे. सदर अधिनियमातील कलम ६२ नुसार नवीन महाविद्यालय/ विद्याशाखा/ अभ्यासक्रम/ विषय/ अतिरिक्त तुकड्या यांना परवानगी देण्यासाठीची कालबद्ध तरतूद करण्यात आलेली आहे. सदरहू तरतुदीच्या अनुषंगाने सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक या विद्यापीठातर्गत नवीन महाविद्यालय/ विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय व वाढीव तुकड्यांना मंजूरी देण्यासाठी कार्यपद्धती व निकष संदर्भाधिन क्र. २ येथील शासन निर्णय दिनांक १२.१०.२०१७ अन्वये विहित करण्यात आलेले होते. सदर शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र. १.७ मध्ये सदर विद्यापीठाने ऑनलाईन प्रणालीमार्फत अर्ज स्विकारण्याबाबत नमूद केले आहे. त्यानुसार कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक या विद्यापीठात नवीन महाविद्यालय/ विद्याशाखा/ अभ्यासक्रम/ विषय/ अतिरिक्त तुकड्या यांना मान्यता देण्यासाठी अर्ज स्विकारण्याबाबत ऑनलाईन प्रणाली विकसित करण्यात आलेली आहे. परंतु, शासन स्तरावर सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालय/ अभ्यासक्रम/ अतिरिक्त तुकड्या यांना मान्यता प्रस्ताव शासनास सादर करण्यासाठी “नवीन महाविद्यालय मान्यता प्रणाली” (New College Permission System- NCPS) विकसित करण्यात आली आहे. सदर ऑनलाईन प्रणालीमध्ये संदर्भाधिन क्र. २ येथील शासन निर्णय दिनांक १२.१०.२०१७ मधील कार्यपद्धती व निकषांव्यतिरिक्त काही बाबी नव्याने समाविष्ट करण्यात आल्या असल्याने, कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक या विद्यापीठातर्गत नवीन महाविद्यालय/ अभ्यासक्रम/ अतिरिक्त तुकड्यांना मान्यता प्रदान करण्यासाठी सुधारित कार्यपद्धती व निकष सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार उपरोक्त संदर्भ क्र.२ येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करून शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे:

शासन निर्णय :

१. कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय अधिनियम, १९९७ अंतर्गत सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालय/ अभ्यासक्रम/ अतिरिक्त तुकड्या यांना मंजूरी देण्यासाठी पुढील प्रमाणे कार्यपद्धती राहिल:-
- १.१ विद्यापीठाने त्याच्या कार्यक्षेत्रात उच्च शिक्षणाच्या सुविधांचे सर्वत्र समान वाटप होण्यासाठी “कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय अधिनियम, १९९७” च्या कलम ६२ मधील तरतुदीनुसार प्रत्येक पाच वर्षांनी एक सम्यक योजना (Perspective Plan) तयार करावी.
- १.२ सदर सम्यक योजना महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाकडून मान्य करून घ्यावी.
- १.३ सम्यक योजनेस अनुसरून नवीन महाविद्यालय/ अभ्यासक्रम/ अतिरिक्त तुकड्या सुरु करण्यासाठी वार्षिक योजना तयार करावी.
- १.४ वार्षिक योजनेत समावेश असलेल्या ठिकाणांसाठीचे बिंदु निश्चित केल्यानंतर, नवीन महाविद्यालय, अभ्यासक्रम व अतिरिक्त तुकड्यांच्या सम्यक योजनेतील ठिकाणांसह वृत्तपत्रात जाहिरात देऊन अर्ज मागवावेत. सम्यक योजनेच्या बाहेरील ठिकाणासाठी अर्ज स्वीकारले जाणार नाहीत, असा स्पष्ट उल्लेख जाहिरातीत करण्यात यावा व तसे अर्ज स्वीकारू नयेत.
- १.५ नवीन महाविद्यालये/ अभ्यासक्रम/ अतिरिक्त तुकड्या सुरु करण्यास इच्छुक संस्थांनी “नवीन महाविद्यालय मान्यता प्रणाली” या ऑनलाईन प्रणालीद्वारे कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, अधिनियम, १९९७ मधील कलम ६२ (३) मधील तरतुदीनुसार विद्यापीठाकडे, ज्या वर्षापासून परवानगी मागितली असेल, त्याच्या अगोदरच्या वर्षाच्या ऑक्टोबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापूर्वी अर्ज दाखल करावेत. त्यासोबत परिशिष्ट “अ” मध्ये नमूद केलेली कागदपत्रे प्रणालीद्वारे सादर करण्यात यावीत.
- १.६ विद्यापीठाने “नवीन महाविद्यालय मान्यता प्रणाली” या ऑनलाईन प्रणालीद्वारेच विहित नमुन्यात अर्ज स्वीकारावेत.
- १.७ विद्यापीठाकडे प्राप्त झालेल्या अर्जांची छाननी करण्याकरीता विद्यापीठांचे कुलगुरु आवश्यक तेवढ्या छाननी समित्या नियुक्त करतील.
- १.८ प्राप्त अर्जांची व कागदपत्रांची पडताळणी सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट “अ” मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या तसेच प्रणालीमध्ये नमूद करण्यात आलेल्या आवश्यक कागदपत्रांच्या सूचीनुसार करून छाननी समिती नियोजन विकास मंडळामार्फत योग्य शिफारशीसह अहवाल कुलगुरुंना सादर करतील.
- १.९ संस्थेच्या प्रस्तावात किंवा कागदपत्रांमध्ये त्रुटी आढळून आल्यास, त्या संस्थेस/ अर्जदारास त्रुटी कळविण्यात येतील.
- १.१० त्रुटी कळविण्यात आलेल्या संस्थांनी विद्यापीठाकडे त्रुटीची पूर्तता करणे आवश्यक राहिल.
- १.११ त्रुटी पूर्ततेसंबंधीच्या कागदपत्रांची छाननी समितीकडून तपासणी करण्यात येईल तपासणीअंती पात्र झालेल्या प्रस्तावांबाबतचा अहवाल योग्य शिफारशीसह नियोजन विकास मंडळ यांना सादर करण्यात येईल.
- १.१२ प्राप्त प्रस्तावांच्या अनुषंगाने स्थळ पाहणी करणे तसेच आवश्यक तपासणी करण्याकरिता कुलगुरु विद्यापीठस्तरावर आवश्यक तेवढ्या तज्ञ समित्या गठित करतील. सदर तज्ञ समितीमध्ये छाननी समितीच्या सदस्यांच्या अंतर्भाव असणार नाही. सदर तज्ञ समितीने प्रत्यक्ष भेटी देऊन सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट “अ” मध्ये विहित करण्यात आलेल्या सूचीनुसार तसेच प्रणालीमध्ये नमूद कागदपत्रांनुसार संबंधित संस्थेची तयारी आहे किंवा कसे, याबाबत काटेकोर परीक्षण करून त्याचा अहवाल व्हीडीओ छायाचित्रणासह

व योग्य त्या शिफारशीसह नियोजन विकास मंडळामार्फत कुलगुरुंना सादर करेल. विहित केलेले निकष पूर्ण न करणाऱ्या संस्थांची शिफारस विद्यापीठ करणार नाही.

- १.१३ वरील परि-१.७ मध्ये विहित केलेली छाननी समिती व परि- १.१२ मध्ये विहित केलेली तज्ज्ञ समिती यांची संख्या विद्यापीठाने त्या त्यावर्षी सुरु करावयाच्या नवीन महाविद्यालय/ अभ्यासक्रम/ अतिरिक्त तुकड्या यांची व्याप्ती विचारात घेऊन ठरवतील व विहित केलेल्या वेळापत्रकात कार्यवाही होईल, याची खातरजमा करतील.
- १.१४ कुलगुरुंकडून संबंधित संस्थांना पात्रता व अपात्रता कळविण्यात येईल.
- १.१५ विद्यापीठामार्फत वरील सर्व कार्यवाही नवीन महाविद्यालय मान्यता प्रणालीमार्फतच करण्यात येईल.
- १.१६ अपात्रता कळविलेल्या संस्था त्याविरुद्ध विद्यापीठाकडे ऑफलाईन पद्धतीने अपील दाखल करू शकतील. सदर अपिलावर (गरजेनुसार तज्ज्ञ समिती पाठवून अहवाल घेऊन) कुलगुरु निर्णय देतील. सदर निर्णय “नवीन महाविद्यालय मान्यता प्रणाली” वर विद्यापीठामार्फत अपलोड करण्यात येईल.
- १.१७ सर्व पात्र अर्जदार संस्थांचे अर्ज मंजूरीच्या योग्य शिफारशीसह विद्यापीठाकडून शासनाकडे डिसेंबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवशी किंवा त्यापूर्वी प्रणालीमार्फत सादर करण्यात येतील.
- १.१८ विद्यापीठाकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावावर शासनाकडून १५ जूनपर्यंत परवानगी कळविण्यात येईल.
- १.१९ येथे स्पष्ट करण्यात येते की, इच्छुक संस्थांनी विद्यापीठाला प्रस्ताव सादर करणे व विद्यापीठांनी सदर प्रस्ताव छाननीअंती शासनास सादर करणे याबाबत कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक अधिनियम, १९९७ मधील कलम ६२ मध्ये जो कालमर्यादेचा दिनांक नमूद केला आहे, त्या दिनांकास सार्वजनिक/ स्थानिक सुट्टी असल्यास त्याच्या पुढील कार्यालयीन दिवशीचा दिनांक हा अंतिम दिनांक असेल.

२. ज्या संस्था, वरीलप्रमाणे नवीन महाविद्यालय/ अभ्यासक्रम/ अतिरिक्त तुकड्या यांच्या मंजूरीसाठी अर्ज सादर करतील व ज्यांची यापूर्वीच महाविद्यालये अस्तित्वात आहेत, त्यांचेबाबतीत पुढील पूर्तता नसलेल्या संस्थांचे अर्ज शासनाकडे शिफारस करू नयेत.

२.१ पात्र महाविद्यालयांचे बाबतीत नॅक/ एन.बी.ए. कडून मानांकन तसेच पुनर्मानांकन करून घेतले नसेल तर;

२.२ ज्या संस्थांच्या महाविद्यालयातील प्राचार्यांसहित सर्व अध्यापकांची पदे अर्हताधारक व पात्र उमेदवारांमधून भरलेली नसतील तर,

३. नवीन महाविद्यालय/ अभ्यासक्रम/ अतिरिक्त तुकडी सुरु करण्यास देण्यात येणारी मान्यता ही शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार कायम विनाअनुदान तत्वावर राहिल.

४. विद्यापीठाने शासनाकडे प्रस्ताव पाठविताना त्यात नवीन महाविद्यालय/ अभ्यासक्रम/ अतिरिक्त तुकड्या असे वर्गीकरण केलेले असेल.

५. शासनाने विहित केलेल्या निकषांची पूर्तता न करणारे प्रस्ताव विद्यापीठाने शिफारशीत करू नयेत, विद्यापीठाने सकारात्मक शिफारस करूनही अंतिम मान्यता प्राप्त न झाल्याच्या कारणासतव अनेक न्यायालयीन प्रकरणे उद्भवतात. त्यामुळे निकषांची व सर्व कागदपत्रांची पूर्तता करणारे प्रस्ताव शिफारशित होतील, याची दक्षता विद्यापीठाने घ्यावी. अशी

पूर्तता न करणारे प्रस्ताव प्राप्त झाल्यास याची जबाबदारी विद्यापीठाची पर्यायाने संचालक, नियोजन विकास मंडळ यांची राहिल.

६. ज्या शैक्षणिक वर्षासाठी महाविद्यालय सुरु करण्यास परवानगी देण्यात आलेली आहे, त्या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालय सुरु करणे अनिवार्य आहे. संलग्निकरण किंवा इतर कारणांमुळे परवानगी मिळण्यास विलंब झाल्यामुळे नवीन महाविद्यालय त्या शैक्षणिक वर्षात सुरु होऊ शकले नाही तर त्या शैक्षणिक वर्षाच्या पुढील शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालय सुरु करणे अनिवार्य राहिल. अन्यथा दिलेली परवानगी आपोआप रद्द होईल.

७. कवि कुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक अधिनियम १९९७ अंतर्गत संस्कृत भाषेचा विकास होण्याच्यादृष्टीने विशिष्ट अशा अभ्यासक्रमांना व नवीन महाविद्यालयांना मान्यता देणे अभिप्रेत आहे. त्यामुळे महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाची (माहेड) मान्यता असेल तरच, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ अंतर्गत येणाऱ्या पारंपारिक व व्यावसायिक विद्याशाखांच्या नवीन महाविद्यालयांची /अभ्यासक्रमांची शिफारस करण्यात यावी.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१०१५१८३४३९०९०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(अशोक मांडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा. उपमुख्यमंत्री (नगरविकास) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
५. मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
६. मा. राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
७. सर्व मा.मंत्री/राज्य मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
८. मा.विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद/विधानसभा, विधानभवन, मुंबई,
९. सर्व मा.संसद सदस्य/मा.विधानमंडळ सदस्य, महाराष्ट्र राज्य,
१०. अपर मुख्य सचिव (उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग), मंत्रालय, मुंबई,
११. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
१२. कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य,
१३. महासंचालक, माहिती व जन संपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई (प्रसिद्धीसाठी)
१४. सर्व सहसचिव/उप सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१५. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
१६. कार्यासन अधिकारी (विशि-५), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१७. निवड नस्ती (मशि-४).

शासन निर्णय क्र. मान्यता-२०२५/ई-८४०७८३/मशि-४, दि.१५ ऑक्टोबर, २०२५ सोबतचे

परिशिष्ट- अ

अ.क्र.	तपासणी सूची
१.	नवीन महाविद्यालय/अभ्यासक्रम/अतिरिक्त तुकड्या तुकड्या सुरु करण्यासाठी परवानगी मागणाऱ्या संस्थेचा तपशील.
२.	संस्थेने अर्ज करण्यासाठी प्राधिकृत केलेल्या व्यक्तीचा तपशील आणि अर्ज करण्यासाठी संस्थेने अर्ज करण्यासाठी प्राधिकृत केल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.
३.	संस्था नोंदणी प्रमाणपत्राची साक्षांकित प्रत.
४.	संस्थेच्या चालू वर्षाच्या तपशीलवार अंदाजपत्रकाची साक्षांकित प्रत
५.	संस्थेच्या संविधानात शैक्षणिक बाबीसंबंधी नमूद तरतुदीबाबतची कागदपत्र
६.	नवीन महाविद्यालय/अभ्यासक्रम/अतिरिक्त तुकड्या सुरु करण्यासंबंधी संस्थेच्या ठरावाची प्रत.
७.	संस्थेच्या मागील पाच वर्षांच्या लेखापरीक्षण अहवालाची सनदी लेखापाल (Chartered Accountant) यांनी प्रमाणित केलेली प्रत
८.	प्रस्ताव ज्या शैक्षणिक वर्षासाठी दाखल केला आहे, त्या शैक्षणिक वर्षापासून पुढील किमान ५ वर्ष मुदतीच्या मुदत ठेव पावतीची (Fix Deposit) प्रमाणित प्रत नवीन महाविद्यालय : रु. १,००,०००/- नविन अभ्यासक्रम : रु. ५०,०००/- नवीन अतिरिक्त तुकडी : रु. २५,०००/-
९.	संबंधित संस्थेचे आर्थिक व्यवहार राष्ट्रीयकृत / शेड्युल बँकेमार्फत केले जात असल्याचे कागदपत्र. (संस्थेचे नाव, बँकेचे नाव व बँकेचा IFSC CODE दर्शवणारे कागदपत्र उदा. बँक बॅलन्स स्टेटमेंट, पासबुक चे प्रथम पृष्ठ व अंतिम पृष्ठ)
१०.	संबंधित राष्ट्रीयकृत शेड्युल बँकेत ठेवलेला ठेव निधी विद्यापीठाच्या पुर्व परवानगीशिवाय न काढणेबाबतचे संबंधित राष्ट्रीयकृत बँकेचे व संस्थेचे संयुक्त आश्वासन पत्र.
११.	शासनाचे कायम विनाअनुदानित धोरण लक्षात घेता, अर्जासोबत महाविद्यालयाचा नियमानुसार वेतन व वेतनतर खर्च संस्था करणार असल्याबाबतचे रु. ५००/- स्टॅम्पपेपरवर नोंदणीकृत हमीपत्र.
१२.	संस्थेचे सद्यस्थितीत कनिष्ठ महाविद्यालय/शाळा अस्तित्वात असेल तर, कनिष्ठ महाविद्यालय/शाळेच्या अस्तित्वात असलेल्या इमारतीचा वापर प्रस्तावित वरिष्ठ महाविद्यालयासाठी केला जाणार नाही, असे हमीपत्र सादर करावे. सदर हमीपत्रामध्ये कनिष्ठ महाविद्यालय/ शाळेच्या अस्तित्वात असलेल्या इमारतीचे क्षेत्रफळ नमूद करावे.

१३.	संस्थेच्या एकाच शैक्षणिक संकुलामध्ये नवीन प्रस्तावित वरिष्ठ महाविद्यालय व कनिष्ठ महाविद्यालय/शाळा असेल तर त्याच शैक्षणिक संकुलामधील कनिष्ठ महाविद्यालय/शाळा/अन्य वरिष्ठ महाविद्यालय यांकरिता विहित राखीव क्षेत्रफळ असलेबाबतची माहिती.
१४.	<p>नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणाऱ्या संस्थेच्या सद्यःस्थितीत अस्तित्वात असणाऱ्या महाविद्यालयांमध्ये विद्यापीठ अनुदान आयोग तसेच, शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार</p> <p>अ) मूलभूत व भौतिक सुविधा उपलब्ध आहेत</p> <p>ब) अर्हताधारक शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी उपलब्ध आहेत</p> <p>याबाबत संस्थेने सादर केलेले आणि संबंधित अकृषि विद्यापीठाने प्रमाणित केलेले प्रमाणपत्र.</p>
१५.	<p>नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी बृहत आराखड्यामध्ये निश्चित केलेल्या बिंदूच्या ठिकाणी जागा संस्थेच्या नावे असल्यास संस्थेच्या नावावरील किंवा जागा भाडेतत्वावरील असल्यास जागेच्या मालकाच्या नावावरील ७/१२, मालमत्ता पत्रक संदर्भातील कागदपत्रे:-</p> <p>१. प्रस्तावित महाविद्यालयाकरिता दर्शविलेली जागा कोणत्या क्षेत्रात आहे, त्याबाबत सक्षम प्राधिकारी यांचे प्रमाणपत्र (महानगरपालिका- क्षेत्रासाठी सहाय्यक आयुक्त/वॉर्ड ऑफिसर; नगरपालिका, नगरपरिषद, नगरपंचायत या क्षेत्रासाठी क्षेत्रासाठी मुख्याधिकारी; ग्रामपंचायत क्षेत्रासाठी ग्रामसेवक)</p> <p>१) स्वतःची जागा —</p> <p>अ) “अ” “ब” आणि “क” वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये १०,००० चौ.फुट अकृषक जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत. (उदा. गाव नमूना नं ७/१२, मालमत्ता पत्रक)</p> <p>ब) “ड” वर्ग महानगरपालिका व नगरपालिका क्षेत्रात किमान २०,००० चौ.फुट अकृषक जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत. (उदा. गाव नमूना नं ७/१२, मालमत्ता पत्रक)</p> <p>क) उर्वरित सर्व क्षेत्रांसाठी किमान १ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत. (उदा. गाव नमूना नं ७/१२, मालमत्ता पत्रक)</p> <p>२) भाड्याची जागा -</p> <p>अ) “अ” “ब” आणि “क” वर्ग महानगरपालिक क्षेत्रामध्ये १०,००० चौ.फुट अकृषक जागा संस्थेच्या नावे भाडेतत्वावर घेतलेल्या “नोंदणीकृत कराराची ” प्रत.</p> <p>ब) “ड” वर्ग महानगरपालिका व नगरपालिका क्षेत्रात किमान २०,००० चौ.फुट अकृषक जागा संस्थेच्या नावे भाडे तत्वावर घेतलेल्या “नोंदणीकृत कराराची ” प्रत.</p> <p>क) उर्वरित सर्व क्षेत्रांसाठी किमान १ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावे भाडे तत्वावर घेतलेल्या “नोंदणीकृत कराराची ” प्रत.</p> <p>उपरोक्त "अ","ब","क","ड" मधील नोंदणीकृत कराराच्या अनुषंगाने भाडेकरारातील जमीन ही भाडेकरार करणाऱ्या जमीन मालकाच्या नावावर असल्याचे प्रमाणित कागदपत्र उदा. गाव नमुना नं. ७/१२ अथवा मालमत्ता पत्रक.</p>

<p>१६.</p>	<p>प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या इमारतीचा तपशील-</p> <p>१. प्रस्तावित महाविद्यालयाची इमारत (संस्थेची/ भाडेतत्वावरील)- संबंधित स्थानिक स्वराज संस्था किंवा अन्य संबंधित प्राधिकरणाचे इमारत बांधकाम पुर्णत्वाबाबतचे प्रमाणपत्र, ज्यामध्ये इमारतीचे क्षेत्रफळ चौ.फु./चौ.मी., गट/सर्वे नंबर आणि ज्या भागातील इमारत आहे त्याबाबतचा तपशील नमूद असणे अनिवार्य आहे.</p> <p>२. इमारत भाडेतत्वावरील असल्यास अर्ज करावयाच्या वर्षापासून पुढील किमान ५ वर्ष कालावधीचा नोंदणीकृत भाडेकरारनामा.</p> <p>३. शैक्षणिक व प्रशासकीय इमारती मधील कक्षांचा तपशील(सोबतच्या परिशिष्ट-“क” मध्ये सर्वसाधारण वर्ग खोली व इतर क्षेत्रफळाचा तपशील सोबत जोडला आहे.)</p> <ol style="list-style-type: none"> १.१ प्राचार्य कक्ष १.२ कार्यालय १.३ प्रयोगशाळा १.४ ग्रंथालय १.५ नॅक रुम १.६ महिला कक्ष १.७ कर्मचारी कक्ष १.८ अभिलेख कक्ष १.९ सभागृह १.१० मोठे व्याख्यान कक्ष १.११ प्रसाधन गृह १.१२ व्हरांडा १.१३ राष्ट्रीय छात्र सेना कक्ष १.१४ राष्ट्रीय सेवा योजना कक्ष <p>४. पाणी सुविधा (प्रस्ताव ज्यावर्षी दाखल केला जाईल त्या पुर्वीच्या लगतच्या वर्षातील स्थानिक प्राधिकरणाची पाणी पट्टी पावती)</p> <p>५. वीज सुविधा (महाविद्यालयाचा अंतिम मान्यतेचा प्रस्ताव ज्या महिन्यात दाखल केला जाईल त्या पुर्वीच्या लगतच्या महिन्यातील वीज देयकाची प्रत)</p> <p>६. ड्रेनेज सुविधा (ड्रेनेज सुविधा असल्याबाबत स्थानिक प्राधिकरणाचे नकाशासह प्रमाणपत्र)</p> <p>७. वसतिगृह सुविधा (महाविद्यालयाच्या परिसरात २०% विद्यार्थ्यांची राहण्याची सोय असल्याचे संस्थेचे हमीपत्र)</p>
<p>१७.</p>	<p>नवीन महाविद्यालयकरीता/ नवीन अभ्यास पाठयक्रम, नवीन अतिरिक्त तुकडी ज्या महाविद्यालयात सुरु करावयाचे आहे, त्या महाविद्यालयकरीता दर्शविलेल्या जागेसंदर्भात तसेच अन्य कोणत्याही प्रकरणी संस्थेमध्ये अंतर्गत व बाह्य कसल्याही प्रकारचा वाद-विवाद, भांडण-तंटे, तक्रारी व न्यायालयीन प्रकरणे सद्यस्थितीत चालू किंवा प्रलंबित नसल्याबाबतचे संस्थेचे हमीपत्र.</p>

१८.	प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या इमारतीत सेमिनार रुम, लेक्चर रुम, फॅकल्टी रुम, स्टाफ रुम, प्राचार्य कक्ष, कॉमन रुम, वसतीगृह इत्यादी ठिकाणी आवश्यक फर्निचर उपलब्ध असल्याबाबतचे संस्थेचे हमीपत्र
१९.	अ.क्र. १६ मधील कक्षांसाठी फर्निचर खरेदी केल्याची अधिकृत पावती
२०.	ग्रंथालयात पुस्तकांची सुविधा (मागणी केलेल्या विद्याशाखेशी संबंधित किमान ५०० पुस्तके खरेदी केल्याची अधिकृत पावती).
२१.	प्रस्तावित महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना खेळण्याची सोय, उपहारगृह, आरोग्य सुविधा असल्याबाबतचे संस्थेचे हमीपत्र.
२२.	संबंधित संस्था प्रस्तावित महाविद्यालयाकरिता क्रीडांगण भाड्याने वापरणार असल्यास नोंदणीकृत भाडेकराराची साक्षांकित प्रत.
२३.	महाविद्यालय भाडेतत्वावरील इमारतीत सुरु केले जाणार असेल तर प्रथम संलग्निकरण मिळाल्यापासून ५ वर्षांमध्ये महाविद्यालय ज्या ठिकाणासाठी मंजूर झाले आहे, त्या ठिकाणी स्वतःच्या इमारतीमध्ये स्थलांतरीत करणार असल्याबाबतचे हमीपत्र.
२४.	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियमातील कलम १०९(६) मध्ये स्पष्ट केल्याप्रमाणे ज्या संस्थेची यापूर्वीचे महाविद्यालय अस्तित्वात आहे अशा संस्थेने नविन महाविद्यालयाची मागणी केल्यास पुर्वीच्या महाविद्यालयाचे नॅक/एनबीए मुल्यांकन अथवा पुनर्मुल्यांकन असणे आवश्यक आहे.
२५.	प्रस्तावित महाविद्यालयाला मान्यता मिळाल्यास अर्हताधारक शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी नेमण्यात येतील याबाबत संस्थेचे हमीपत्र.
* संस्थेने द्यावयाचे सर्व हमीपत्र व साक्षांकित प्रती संस्थेच्या अध्यक्ष व सचिव यांच्या स्वाक्षरीने द्याव्यात.	

शासन निर्णय क्र. मान्यता-२०२५/ई-८४०७८३/मशि-४, दि.१५ ऑक्टोबर, २०२५ सोबतचे
परिशिष्ट ब

कक्षनिहाय किमान आवश्यक क्षेत्रफळ					
अ.क्र.	कक्षाचे नाव	नग	क्षेत्र प्रति नग	एकूण क्षेत्र	वेद विद्या/संस्कृत तथा संस्कृततत्तर भाषा /भारतीय धर्म तत्वज्ञान तथा संस्कृती/प्रचिन भारतीय विज्ञान तथा मानवशास्त्र विद्याशाखा.
१.	प्राचार्य कक्ष	१	२०×२०	४००	४००
२.	कार्यालय	१	२०×२०	४००	४००
३.	प्रयोगशाळा	१	३०×२०	६००	६००
४.	ग्रंथालय	२	३०×२०	६००	१२००
५.	राष्ट्रीय सेवा योजना कक्ष	१	२०×१०	२००	२००
६.	राष्ट्रीय छात्र सेना कक्ष	१	२०×१०	२००	२००
७.	नॅक रुम	१	१०×१५	१५०	१५०
८.	महिला कक्ष	१	१०×१५	१५०	१५०
९.	कर्मचारी कक्ष	१	२०×३०	६००	६००
१०.	अभिलेख कक्ष	१	१५×१०	१५०	१५०
११.	सभागृह	१	४०×३०	१२००	१२००
१२.	मोठे व्याख्यान कक्ष	३	३०×३०	९००	२७००
१३.	प्रसाधन गृह	२	१५×२०	३००	६००
१४.	व्हरांडा	१	-----	१०००	१०००
१५.	एकूण (किमान आवश्यक क्षेत्रफळ)			६,८५०	९,५५०

* महाविद्यालयासाठी स्वतंत्र केंद्रीय नियामक मंडळे असल्यास अशा नियामक मंडळाच्या नियमानुसार त्यांनी विहित केलेल्या आवश्यक भौतिक सुविधा व शैक्षणिक सुविधांचे निकष त्यांना लागू राहतील.